

Forsikringsvilkår

Brann

Gjeld frå 01.01.2020



Innhald:

forsømingar og endring av risiko 3

Punkt	Side	Punkt	Side
1. Kven forsikringa gjeld for	2	6. Skadeoppgjer, eigendel og regler for verdisetting	3
2. Kvar forsikringa gjeld	2	7. Naturskade	6
3. Kva som er forsikra	2		
4. Kva skadar som vert dekt	2		
5. Sikringskrav Andre personar sine handlingar,			

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset med spesifikasjonar og særvilkår.
- Generelle vilkår.
- Forsikringsavtalelova av 16. juni 1989, så langt denne ikkje er fråveke i vilkåra.
- Lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989.

Forsikringsbeviset med spesifikasjonar og særvilkår gjeld føre vilkåra.

1. Kven forsikringa gjeld for

- Forsikringa gjeld for
- 1.1 den som er nemnd i forsikringsbeviset(forsikringstakar)
 - 1.2 for innehavar av tinglyst eigedomsrett, panterett eller andre rettar sikra ved tinglysing i fast eigedom.
 - 1.3 Innehavar av panterett i lausøyre eller varer, men berre dersom panthavaren har teke i mot forsikringsattest frå selskapet, jfr. FAL paragraf 7-1, 3.ledd, som er fråviken
 - 1.4 Annan panthavar eller eigar av ting enn dei som er omtalt ovanfor, men berre dersom forsikringstakaren har forsikringsplikt eller ber risikoen for tingen.
- Selskapet kan med bindande verknad for medforsikra endre avtalen eller la den opphøre.
- Ved skadeoppgjer kan selskapet forhandle med forsikringstakaren og utbetale erstatning til han med bindande verknad for medforsikra med mindre selskapet har fått skriftleg melding om den medforsikra sine interesser etter at skaden skjer, men før oppgjer finn stad.
- 1.4 Ved eigarskifte gjeld forsikringa til ny eigar har teikna forsikring, men ikkje lenger enn 14 dagar etter eigarskiftet.

2. Kvar forsikringa gjeld

- 2.1 Forsikringa gjeld på den staden som er nemnd i forsikringsbeviset (forsikringsstaden).
 - 2.2 For ting, innbu og lausøyre som mellombels er på ein annan stad innan Norden, og som skal til forsikringsstaden, gjeld forsikringa med inntil kr 300.000,-. Flytting må meldast til selskapet.
- Borteforsikringa gjeld ikkje for varer, i egne eller leigde lokale, og heller ikkje for ting på bygge- / anleggsplass, eller for ting som vert brukt i entrepenør-, installasjon-montering-, eller handverksverksemd.

- 2.3 Naturskadeforsikring gjeld berre i Noreg. Sjå egne vilkår.

3. Kva som er forsikra

- 3.1 Bygning, maskiner, lausøyre og varer
- Forsikringa omfattar dei gjenstandane og interessene som er nemnt i forsikringsbeviset.
- 3.1.1 Bygning
- Forsikringa gjeld ikkje kunstnarisk utsmykking som ikkje er særskilt nemnt i forsikringsbeviset. Når bygningen er forsikra er følgjande også med:
- 3.1.2 Utvendige tilknytte leidningar med tilknytt utstyr, her medrekna bygningen sin drens og overvass-ledning, fram til offentleg leidning, som fører elektrisitet eller væske til eller frå bygningen, men ikkje slike som i hovudsak er montert for maskiner og lausøyre.
 - 3.1.3 Forsikringa gjeld også oljetank, septiktank og drengskum.
- Forsikringa omfattar ikkje:
- Infiltrasjonsgrøft, spredeledning eller spredegrøft jordvarmerøyr
- 3.1.4 Maskiner og lausøyre
- Maskiner og lausøyre som er montert for eller er eit ledd i produksjon eller næringsverksemd eller i drift av offentlege eller private verksemd, med faste installasjonar, slik som maskinfundament av alle slag, alle tilknytte røyr og

leidningar, maskinene sitt ventilasjonsanlegg m.v.

Forsikringa gjeld ikkje:

- modellar, mønstre, former, stanser, matriser, klisjear, trykkplater, ståande sats og liknande.
- motorvogn, tilhengar til motorvogn, luftfartøy, seglbåt eller motordrevne farty som ikkje er varer i næringsverksemd.
- pengar og verdepapir.

- 3.1.5 Varer, når desse er nemnde i forsikringsbeviset, og avgrensa til den nemnde summen.

3.2 Utan særskilt avtale gjeld ikkje forsikringa for:

- 3.2.1 motorkøyrety av alle slag, tilhengar eller ting som høyrer til motorkøyrety, campingvogn, båt (kano, kajakk og seglbrett er ikkje å sjå som båt) påhengsmotor, eller delar og ting som høyrer til båt eller påhengsmotor, luftfarty eller delar og ting til luftfarty, dersom desse ikkje er særskilt nemnde i forsikringsbeviset, eller er varer i næringsverksemd.
- 3.2.2 Rekonstruksjon av yrkesmanuskript og -teikningar, datalager m.m.
- 3.2.3 Utgifter til riving, rydding og bortkøyring av verdilause restar.
- 3.2.4 Meirutgifter til mellombels lagring og destruksjon av miljøfiendtelege restar
- 3.2.5 Meirutgifter på grunn av offentlege påbod
- 3.2.6 Meirutgifter på grunn av prisstigning etter skadedagen.

4 Kva skader som vert dekt

- 4.1 Brann og naturskadar
 - 4.1.1 Skade vert erstatta når han kjem frå:
 - Brann, det er "eld som har kome laus"
 - Eksplosjon
 - Uforutsett nedsoing frå eldstad
 - Luftfarty, eller deler av luftfarty, som råkar ting.
 - 4.1.2 Unnateke er
 - Sviskadar og skade av gneistar åleine.
 - Skade på ting som med vilje er utsett for varme.
 - Skade grunna sprengingsarbeid på forsikringsstaden vert ikkje erstatta.
 - Skade på forbrenningsmotor ved eksplosjon i sjølve motoren
 - Skade på transformator, elektrisk maskin, apparat, datautstyr ved eksplosjon i desse.
 - Skade på smelteomn, miksar, skjenk, digel, form og liknande, der eksplosjon skjer.
- Sikringskrav, sikring mot brann, sjå punkt 5.
- 4.2 Lynnedslag
 - 4.2.1 Selskapet svarar for fysisk skade ved direkte lynnedslag. Med direkte lynnedslag er det meint at gjenstanden er direkte råka av lynet, og ber merke etter lynnedslaget. Unnateke er:
 - Skadar som skuldast elektrisk fenomen
 - 4.3 Andre skadar
 - 4.3.1 Selskapet svarar for fysisk skade ved naturulukke, sjå egne naturskadevilkår
 - luftfarty, eller deler av eller frå luftfarty som råkar ein gjenstand

Sikringskrav, sjå punkt 5

- 5 Sikringskrav**
- Ved brot på sikringskrava kan retten til erstatning falle bort eller verte redusert, (jf. Fal f 4-8).
- 5.1 Lover og forskrifter gjeve av det offentlege
- 5.2 Det som er fastlagt i lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg frå offentleg brannvern,
- 5.3 lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhøyrande forskrifter, samt det som blir pålagt av det stadlege el-tilsyn, skal følgjast.
- 5.4 For bedrifter skal det oppnemast ansvarshavande for brannførebyggjande arbeid. Vedkomande skal ha ansvaret for at sikringskrava vert følgde. Avvik skal rapporterast.
- 5.5 Han skal vidare ha ansvaret for opplæring av tilsette i brannførebyggjande tiltak, bruk av slökkjeutstyr og varslingsrutinar.
- 5.6 Syte for at forhold som trugar branntryggleiken straks vert retta. Brannrører og lemmar skal vere sjølvluukkande. Dei kan kun stå opne dersom dei er forsynt med automatisk attlating ved brann. Slik funksjon skal funksjonsprøvast minst ein gong for året.
- 5.7 Slökkingsreiskap skal vere tilstades på ein godt synleg og tilgjengeleg stad, og vera i god stand. Dei skal vere merka med dato for siste kontroll, og kontrollerte minst ein gong for året. Husvære skal ha minst ein godkjend røykvarslar plassert såleis at han ved alarm kan høyrast tydeleg på soverom, også når dører er atlatne. Husværet skal dessutan ha husbrannslange som kan nå alle rom i husværet, eller eit 6 kg pulverapparat type ABE III.
- 5.8 Vedlikehald og tilsyn
Den forsikra bygning med tilnytt utstyr skal haldast ved like, såleis at bygningen kan tåle vanleg bruk og pårekna påkjeningar.
- 5.9 **Varmt arbeid**
Definisjon
Med varmt arbeid er meint arbeid der det vert nytta arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varmt arbeid omfattar også bruk av open flamme, varmlufts-, sveise-, skjære-, og slipeutstyr.
- Kvar sikringskrava gjeld**
Sikringskrava gjeld ved utføring av varmt arbeid i alle miljø med brannrisiko.
Unnateke er varmt arbeid som utførast i spesielt tilrettelagde produksjons- og verkstadrom. Rommet skal vere skilt frå annan verksemd som eigen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.
- Avtale med ekstern håndverker/entreprenør**
Dersom varmt arbeid skal utførast av ekstern håndverker/entreprenør skal sikra se til at sikringskrava inngår i skriftleg avtale eller kontrakt med denne.
- Sikringskrav**
-Arbeidsinstruks for utføring av varmt arbeid utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal vere fylt ut og signert før utføring av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengeleg på www.fgsikring.no
- Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utførast skal vere fjerna eller beskytta.
- Åpningar i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utførast skal vere tett.
- Egna slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk 6 kg/liter håndslukkeapparat skal vere lett tilgjengeleg. Et håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann fram til strålerøret.
- Navngitt brannvakt skal kontinuerleg overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avslutta, minimum 1 time. Utførande kan vere brannvakt der risikoen vurderast som låg.
- Brannvakt og utførande skal ha gyldig sertifikat for utføring av varmt arbeid frå Norsk Brannvernforening eller samarbeidande organisasjon i øvrige nordiske land.

I tillegg til punkta ovanfor gjeld følgende sikringskrav ved arbeid på tak

-Det er forbod mot bruk av open flamme på oppføra og lufta tretak.

-Ved bruk av open flamme på kompakte og øvrige tak skal brennbar isolasjon vere beskytta med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av open flamme skal det vere ei sikringsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringar, sluk eller lignande som består av brennbare materialer.

Sertifikat

Personar som nyttar maskiner og utstyr i samsvar til definisjon av varmt arbeid utanom faste, spesielt tilrettelagde og brannsikre arbeidsplassar, skal ha gyldig sertifikat frå Norsk Brannvernforening eller samarbeidande organisasjonar i øvrige nordiske land for den type arbeid som skal utførast.

- 5.10 Tobakksrøyking
I produksjonslokale og lagerrom er det lov å røykje berre på dei stadane som er nemnde i bedrifta si eiga føresegn om slik tobakksrøyking. Slik føresegn skal væra utforma med tanke på branntryggleiken og være godkjend av bedrifta sitt styre.
- 5.11 Orden og reinhald
Avfall som kan tennast av seg sjølv eller kan gje gassar, skal til ei kvar tid leggjast i behaldarar av flammefast materiale med sjølvluukkande lokk, eller straks verte frakta til ein trygg stad.
- 5.2 Endring av risiko (vågnad), sikringskrav og andre personar sine handlingar med verknad for dekninga.
- 5.2.1 Ansvarsavgrensing ved endring av risiko.
- 5.2.2 Sikringstiltak
Sikringstiltak nemnde i forsikringsbeviset skal vere gjennomførde og haldne ved like.
Dersom det har vorte ei endring som skulle tilseie høgare premie, kan Selskapet sitt ansvar settast ned høvesvis eller falle heilt bort. (jfr. Fal § 4-7).
- 5.2.3 Dersom ei forsikring er godkjent teikna i Selskapet og eit anna selskap samstundes, og forsikringa i det andre selskapet vert annullert på grunn av forsikringstakaren sine handlingar, eller mangel på slike, så er dette å sjå som endring av risikoen. Let forsikringstakaren vere å kontakte Selskapet om dette, slik at risikoen kan vurderast på ny, vert ei eventuell erstatning redusert høvesvis, eller kan falle bort, som om den andre forsikringa var i kraft.
- 5.3 Andre personar sine handlingar
eller mangel på slike, frå den sikra sin ektemake som bur saman med den sikra, eller frå personar som den sikra lever saman med i eit fast etablert forhold, får same verknad for den sikra sine rettar som om handlinga, eller mangel på slike, var gjord av den sikra sjølv. (Jfr. FAL § 4-11).
- 6 Erstatningsutrekning, skadeoppgjjer, eigendel og regler for verdisetting**
FAL 6-1 er fråviken. I staden gjeld følgjande regler:
- 6.1 Bygning
- 6.1.1 Ved gjenoppføring eller reparasjon
1. Dersom bygningen vert reparert/gjenoppført
- innan landet sine grenser,
 - til same formål,
 - innan 5 år,
 - av forsikringstakar, eigar, ektefelle/sambuar eller livsarving, vert erstatninga rekna etter følgjande regler:
- Erstatninga vert utmålt på grunnlag av kostnadane til istandsetting / gjenreising til same, eller i hovudsak same, stand som rett for skaden skjedde, rekna etter prisane på

<p>skadedagen.</p> <p>Erstatningsgrunnlaget kan ikkje settast høgare enn gjenreisingsprisen for skaden, men med frådrag for verdien etter skaden, rekna etter same regler.</p> <p>Det skal gjerast frådrag for verdiauke ved betring av tilstanden av den skadde bygningen eller del/ komponent av bygningen, ved at brukt vert erstatta med nytt. I vurderinga skal det takast omsyn til fysisk forringing for elde, bruk eller annan påverknad.</p> <p>Frådraget skal gjerast for den del av verdiauken som er større enn 40% av verdien av bygningen eller delen / komponenten før skaden.</p> <p>Dersom omsetningsverdien av den nye / istandsette bygningen, til same føremål på forsikringsstaden, vert større enn bygget sin salsverdi for skaden, skal det gjerast frådrag for den auken som er større enn 40% av omsetningsverdien var for skaden.</p> <p>Ved fastsetting av bygget sin salsverdi skal det takast omsyn til mulege endringar i avkasting, plassering og andre omsyn. Nødvendige utrekningar skal gjerast på ein byggepris som svarar til gjenreisingsprisen.</p>	<p>6.3</p>	<p>Varer</p> <p>Erstatninga vert rekna på grunnlag av kostnadene til reparasjon til same, eller vesentleg same stand som før, rekna etter prisane på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikkje settast høgare enn verdien før skaden, rekna i samsvar med pkt 6.7.4. Ved totaltap vert erstatningsgrunnlaget sett til verdien før skaden.</p>
<p>2. Dersom bygningen vert reparert/gjenoppført utanfor forsikringsstaden, eller til anna formål innan 5 år, av forsikringstakar, eigar, ektefelle / sambuar eller livsarving, skal det gjerast frådrag for ein kvar auke av omsetningsverdien som atterreisninga fører med seg.</p> <p>3. Bygning som ikkje har omsetningsverdi skal verdsettast slik: Bygningen si omsetningsverdi før skaden settes til bygningen sin gjenoppføringspris med frådrag av verdiforringing av bygningen sine komponentar på grunnlag av elde, bruk og anna fysisk forringing, samt for ting som står føre utskifting, multiplisert med 0,9.</p> <p>Ved gjenoppføring til same formål settes omsetningsverdien etter skaden til gjenoppføringsprisen.</p> <p>Ved gjenoppføring eller reparasjon til anna formål, men elles tilfredstiller krava i pkt. 1, skal auken av omsetningsverdien ut over 10% trekkast frå.</p>	<p>6.4</p> <p>6.4.1</p>	<p>Erstatningsutrekning tilleggsdekningar</p> <p>Prisstigning etter skadedagen</p> <p>Prisstigning vert rekna frå skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd.</p> <p>Prisstigning vert erstatta i same forhold som skaden elles og er avgrensa til 20% av erstatninga for kvar skada ting etter skadedagen sitt prisnivå.</p> <p>I utrekninga vert det gjort frådrag av opptente renter av erstatninga.</p> <p>Selskapet erstattar prisstigning berre dersom skaden er utbetra innan 5 år frå skadedagen for bygning og tre år for maskiner og lausøyre.</p> <p>Erstatninga vert fastsett og forfell til betaling når skaden er utbetra.</p>
<p>6.1.2 For bygning som ikkje vert sett i i stand / gjenoppført, skal erstatningsgrunnlaget fastsettast etter hovudregelen, men ikkje høgare enn til bygningen sin salsverdi for skaden.</p> <p>Dersom bygningen ikkje kan omsettast særskilt, så skal bygningen sin bruksverdi leggest til grunn.</p> <p>6.1.3 Bygning som står føre riving.</p> <p>Mellombels bygg som ikkje skal settast i stand / gjenoppført.</p> <p>Erstatningsutmåling, er avgrensa til verdien av brukbare materialar frå bygningen, teke ned og lagt fram for sal / transport. Det skal gjerast frådrag for utgiftene for riving.</p>	<p>6.4.2</p>	<p>Meirutgifter ved skadeutbetring på grunnlag av offentleg påbod.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meirutgifter ved utbetring eller gjenoppføring settes til forskjellen mellom gjenoppføringsprisen for ein bygning tilsvarande den forsikra med same storleik og tal etasjar, men utført i samsvar med påboda, og gjenoppføringsprisen for den forsikra bygning. Meirutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagen sin byggeskikk skal ikkje takast med. 2. Meirutgifter ved undersøking av grunn og fundamentering vert rekna som for ei bygning tilsvarande den forsikra, men utført i samsvar med påboda. <p>Ved fastsetting av meirutgifter skal det ikkje takast med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meirutgifter til utgraving eller utspreging av kjellar - meirutgifter som skuldast at bygning vert gjenoppført større enn den skada - tap av nytteareal, som følgje av påbod, i forhold til den skada bygningen. <p>Utbetring/gjenoppføring må vere avslutta innan 5 år etter skadedagen, og erstatninga forfell til betaling først når skaden er utbetra.</p>
<p>6.2 Maskiner og lausøyre</p> <p>6.2.1 Ved gjenkjøp eller reparasjon</p> <p>Erstatninga vert rekna på grunnlag av kostnadane til reparasjon/gjenkjøp til same eller vesentleg same stand som umiddelbart før skaden skjedde, rekna etter prisane på skadedagen.</p> <p>Erstatningsgrunnlaget kan ikkje settast høgare enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, jfr. pkt 6.7.3, fråtrekt verdien etter skaden, rekna etter same regel.</p> <p>Det skal gjerast frådrag for verdiauken ved forbetring av tilstanden på den skada tingen eller del/komponent av tingen ved at brukt vert erstatta med nytt. Ved vurderinga skal det takast omsyn til forringing ved elde, bruk, nedsett bruksverdi, den tid tingen har vore i bruk og gjenstående brukstid.</p> <p>Frådrag skal gjerast for den del av verdiauken som overstig 40% av tingen eller delen/komponenten sin verdi før skaden.</p>	<p>6.5</p> <p>6.6</p>	<p>Skjønn</p> <p>Fastsetting av erstatningsgrunnlag og verdier skal avgjerast ved skjønn dersom den sikra eller selskapet krev det. Skjønnen kan ikkje med bindande verknad for partane ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjerande for om selskapet kjem i ansvar. Reglane om skjønn i punkt 2 i selskapet sine Generelle vilkår skal leggest til grunn.</p> <p>Eigendel</p> <p>I erstatningsoppgjeret vert det gjort reduksjonar med heimel i vilkår eller lov, før frådrag av eigendel.</p> <p>I erstatningsoppgjeret for kvar sikra vert det trekt ein eigendel på kr 10.000,- dersom ikkje noko anna er særskilt avtalt eller nemnt i forsikringsbeviset.</p> <p>Dersom skaden vert erstatta ved at selskapet skaffar fram tilsvarande, eller i all hovudsak tilsvarande ting, pliktar den sikra å betale inn eigendelen til selskapet.</p> <p>Naturskade Eigendel som nemnt i Lov om naturskadeforsikring.</p> <p>Har sikra fleire forsikra ting i selskapet som er råka ved ei og same hending, vert det trekt berre ein eigendel, den høgaste.</p>

6.7	Forsikringssummar	Føresegnene ovanfor om underforsikring gjeld då ikkje.
6.7.1	Fullverdi bygning	6.8 Fellesregler
	<p>Fullverdiforsikra bygning er forsikra for det som det på skadedagen vil koste å gjenoppføre tilsvarande, eller i det vesentlege tilsvarande, bygning på skadestaden, gjenoppføringsprisen. Meirkostnad ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagen sin byggeskikk skal ikkje takast med.</p> <p>Premiegrunnlaget vert fastsett av selskapet ved forhandstakst og vert regulert seinare etter prisindeks for bygning eller ved ny takst.</p> <p>Tilbygg eller anna forandring som innverkar på bygningen sin gjenoppføringspris, er omfatta av forsikringa og skal meldast til selskapet.</p> <p>Er melding ikkje gitt, vert det erstatta ein så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vere utan , og slik den er med forandringa(underforsikring)</p> <p>Omfattar forsikringa bygningar utan spesifikasjon i forsikringsbeviset, gjeld tilsvarande regel for ikkje tilmeldt ny bygning.</p>	<p>Skaden må skje plutselig og uforutsett. Med skade er og meint tap av ting, og kostnader nemnt i punkt 3.1 til 3.2.6 som følgje av brann eller naturskade.</p> <p>Selskapet svarer berre for skade som skjer i den tid forsikringsavtalen gjeld og i høve til forsikringsbeviset og forsikringsavtaleloven.</p> <p>Kostnader til vedlikehald og / eller endringar/forbetringar er unnatekne.</p>
	6.7.2	6.8.1
	Fast forsikringssum - bygning.	Skademelding.
	<p>Forsikringssummen skal fastsettest av forsikringstakaren.</p> <p>Er forsikringssummen lik gjenoppføringsprisen, kan heile skaden erstattast utan fråtrekk for underforsikring. Er forsikringssummen lågare enn dette, vert så stor del av skaden erstatta at det svarar til høvet mellom forsikringssum og gjenoppføringsverdi (underforsikring).</p>	<p>Skaden skal snarast og utan ugrunna opphald meldast til Selskapet.</p> <p>Selskapet kan krevje at skademeldinga skal innehalde den sikra sin fødselsnummer (11 siffer) eller føretaksnummer.</p> <p>Brann, innbrot, tjuveri, hærverk og ran skal meldast til politi eller lensmann.</p> <p>Selskapet kan krevje at også andre skadar skal meldast til politi eller lensmann.</p>
	6.7.3	6.8.2
	Forsikringssum maskiner og lausøyre	Meirverdiavgift / investeringsavgift.
	<p>Forsikringssummen vert fastsett av forsikringstakaren.</p> <p>Forsikringssummen skal minst tilsvare det som det på skadedagen vil koste å gjenanskaffe tilsvarande eller i det vesentlege tilsvarande ny ting, gjenanskaffelsesprisen. Er forsikringssummen lågare enn gjenanskaffelsesprisen, vert så stor del av skaden erstatta at det svarar til høvet mellom forsikringssummen og gjenanskaffelsesprisen (underforsikring).</p> <p>Nyanskaffelser er omfatta av forsikringa og verdien av desse skal takast med ved vurderinga av om det ligg føre underforsikring. Når nyanskaffelser i avtaleperioden er forsikra ved eigen sum for uspesifiserte nyanskaffelser, aukast forsikringssummen med verdien av desse nyanskaffelsene, høgst det forsikra beløp.</p>	<p>Meirverdi-/investeringsavgift vert refundert etter dokumenterte kostnader som er komne til ved istandsetting av skaden.</p> <p>Summen av skade + avgifter kan ikkje verte større enn den avtalte forsikringssummen.</p>
	6.7.4	6.8.3
	Forsikringssum varer	Høvet til panthavar, konkursbu, nye eigarar o.l.
	<p>Forsikringssummen vert fastsett av forsikringstakaren.</p> <p>Forsikringssummen skal minst tilsvare verdien. Ved fastsetting av verdien skal det takast omsyn til sparte kostnader og renter, kontantrabatt, ukurans og andre omstende som innverkar på verdien. For varer som har redusert verdi på grunn av ukurans og som skal seljast til redusert pris, skal verdien reduserast i same forhold som reduksjon i salspris.</p> <p>Varer som sikra sjølv ikkje har produsert og varer under produksjon, vert verdsett til innkjøpspris med tillegg av kostnader, begge deler etter dei prisane som gjaldt ved ordinær produksjon og levering umiddelbart før skaden skjedde.</p> <p>Ferdige varer av eigen produksjon vert verdsett til partiprisen, med omsyn teke til sikra sitt normale salsmønster. For selde varer skal kontraktpriisen nyttast. Det som vert berga skal vurderast som om det var selt.</p> <p>Er forsikringssummen lågare enn verdien, vert det erstatta ein så stor del av skaden som svarar til forholdet mellom forsikringssum og verdien (underforsikring)</p>	<p>I høve til panthavarar, konkursbu, leasingselskap, utleigefirma o.l. er selskapet sitt ansvar avgrensa til det lågaste av følgjande beløp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skilnaden i tingen sin omsetnadsverdi for og etter skaden, - den sikra si økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet. <p>For panthavarar tyder "tingen" i denne samanheng panteobjektet i det heile.</p> <p>Desse reglane gjeld likevel ikkje "leasa" fast eigedom.</p> <p>Ved konkurs gjeld reglane ovanfor utan omsyn til om konkursen var opna før eller etter at skaden skjedde.</p> <p>For andre nye eigarar som kjem til etter at skaden skjedde, andre enn eigaren sin ektemake, sambuar eller livsarving, vert Selskapet sitt ansvar rekna som om gjenreiseing eller gjenanskaffing ikkje finn stad.</p>
	6.7.5	6.8.4
	Førsterisiko	Oppgjersmåtar.
	<p>For postar med summar gjevne i punkt 3.1 til 3.2.6 i vilkåra og postar nemnde i forsikringsbeviset som "førsterisiko" vert skadar etter vilkåra erstatta inntil dei gjevne summene.</p>	<p>Selskapet kan avgjere at skaden skal erstattast ved</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontantoppgjjer - istandsetting - gjenreiseing / gjenkjøp, eller - at selskapet skaffar til veges tilsvarande, eller i hovudsak tilsvarande, ting. <p>Ved kontantoppgjjer kan erstatninga ikkje vere større enn det Selskapet elles måtte betale for istandsetting eller gjenkjøp.</p> <p>Ved istandsetjing eller gjenreiseing / gjenkjøp har selskapet rett til å velje kva reparatør eller leverandør som skal nyttast.</p>
		6.8.5
		Eigedom retten til skadde ting, eller ting som har kome til rettes.
		<p>Den sikra pliktar å behalde ein skadd ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen.</p> <p>Selskapet har rett til å overta ting som det er betalt erstatning for.</p> <p>Kjem ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikra rett til å få attende tingen mot å betale attende erstatninga.</p>

Dersom den sikra ikkje samtykkjer i dette, tilfell tingen selskapet.

6.8.6 Selskapet tek over panterrett.

Dersom Selskapet har ansvar overfor panthavar, men ikkje overfor eigaren, går selskapet inn i panthavaren sin rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthavar.

6.9 Ansvarsavgrensingar som følgje av handlingar og forsøming frå sikra sine tilsette, endring av risiko og sikringskrav (identifikasjonsreglar)

Dersom den sikra sin rett til erstatning fell bort som følgje av den sikra sine handlingar eller forsømingar, gjeld dette også ved tilsvarende handling eller forsøming gjort av tilsette som har det overordna ansvar for den del av verksemda der forsøminga er gjort.

Den som ved handling forsømer å halde eller å sjå til at sikringskrava vert haldne, kan heilt eller delvis misse retten til erstatning. Retten fell også bort om forsøminga er gjort av andre personar som gjer arbeid av leiande art og av andre som har ei særleg sjølvstendig stilling innan verksemda, samt arbeidsleiarar, medrekna formenn o.l.

Ved forsøming av å halde sikringskrava som gjeld tjuveri og hæververk, kan rett til erstatning også falle bort ved forsøming gjort av den som har fått utlevert nyklar eller har ansvaret for låsing der tingen er oppbevart.

For medforsikra tredjeperson får reglane om bortfall av erstatning ved forsøming av ikkje å halde sikringskrava tilsvarende bruk. Dette gjeld ikkje tredjepersonar medforsikra etter FAL 7-1, 2. ledd.

6.9.1 Ansvarsavgrensingar ved endring av risiko

Sikringstiltak nemnt i forsikringspolisen skal vere gjennomført og haldne vedlike. Dersom det har skjedd ei endring som skulle ha ført til høgare premie, kan erstatninga høvesvis bli sett ned.

6.9.2 Ansvarsavgrensingar ved brot på sikringskrav

Forsikringa er overteken på grunnlag av at dei fastsette sikringskrava til ei kvar tid vert haldne. Har den sikra forsømt å halde sikringskrava, eller å sjå til at dei vart haldne, kan retten til erstatning heilt eller delvis falle bort.

6.10 Selskapet si renteplikt.

Den sikra har krav på renter av erstatninga, sjå Generelle vilkår, punkt 3.

7 Naturskade

Selskapet dekkjer skade på brannforsikra ting i Noreg, med direkte årsak i naturulukker som skred, storm, flaum, stormflod, jordskjelv eller vulkanutbrot. Jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989, nr. 70.

Sjå eige vilkår som gjeld for denne dekninga.

Skade med direkte årsak i skred, storm, flaum, stormflod, jordskjelv og vulkanutbrot. Jf. Lov om naturskade forsikring.

Sikringsføresegner, sjå punkt 5

Ved naturskadar etter lov om naturskadeforsikring, den eigendel som til ei kvar tid er fastsett av departementet.

Vår vakttelefon ved skade: 70101250